صفحه‌آرا: بهروز قلی‌پور

گردشگری | **محمود مولایی**، روزنامه‌نگار

افزایش سفر گردشگران خارجی به ایران

آمار گردشگران خارجی ورودی به ایران سال به سال افزایش می‌یابد؛ به‌طوری که طبق آمار اعلام شده در سال ۱۴۰۳ بیش از ۷میلیون گردشگر خارجی به ایران سفر کرده‌اند. به گزارش همشهری، براساس استانداردهای جهانی، هر فردی که حداقل یک شب را در مقصدی اقامت داشته باشد، به‌عنوان گردشگر محسوب می‌شود؛ چه ایرانی و چه خارجی. اکنون معاون گردشگری کشور از آمار قابل توجه گردشگران خارجی ورودی به کشور خبر می‌دهد. انوشیروان محسنی‌بندپی می‌گوید: آمار دقیق و تفکیکی از گردشگران کشورهای مختلف در دست داریم؛ اینکه از کدام کشورها آمده‌اند، چند نفر بوده‌اند و در کدام شهرها اقامت داشته‌اند؟ سفر گردشگران خارجی به کشور علاوه بر آشنایی با فرهنگ و رسوم، یک منبع درآمد قابل توجه محسوب می‌شود. آمار گردشگری کشور نشان می‌دهد گردشگران خارجی ورودی به ایران هر سال بیشتر می‌شوند؛ درحالی که سال ۱۳۹۹ به‌دلیل شیوع پاندمی کرونا و محدودیت‌های ناشی از آن، تعداد گردشگران ورودی به‌شدت کاهش یافته و به ۵۵۸.۰۳۹ نفر رسیده بود، سال گذشته این عدد به ۷میلیون و ۳۰۰هزار نفر رسیده است.

آمار گردشگران خارجی ورودی به ایران

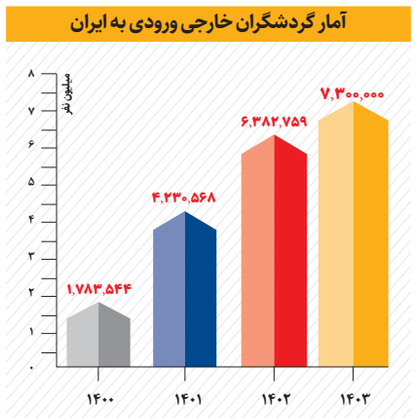

زیست‌بوم | **زهرا رفیعی**، روزنامه‌نگار

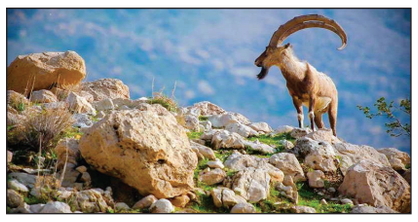

مشارکت ۲سازمان در کنوانسیون تنوع زیستی

اعضای هیأت دولت در جلسه صبح چهارشنبه (۲۴اردیبهشت) با اکثریت آرا بازگشت مرجعیت ملی کنوانسیون تنوع زیستی به سازمان حفاظت محیط‌زیست را تصویب کردند. حالا با انتقال مرجعیت در گزارش‌های ارسالی به این کنوانسیون چه تغییری ایجاد خواهد شد؟ در سال ۱۳۷۵ جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون تنوع زیستی ملحق و در آن زمان مرجعیت ملی آن به وزارت امور خارجه واگذار شد. در سال ۱۳۹۷ مرجعیت ملی کنوانسیون تنوع زیستی به وزارت جهادکشاورزی محول شد، اما با توجه به اهداف ۲۳گانه کنوانسیون تنوع زیستی، این اهداف عمدتا منطبق با وظایف ذاتی سازمان حفاظت محیط‌زیست است؛ از این‌رو استادان و متخصصان محیط‌زیست موضوع را پیگیری کردند تا مرجعیت آن به سازمان حفاظت محیط‌زیست واگذار شود. مشاور رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست و کارشناس محیط‌زیست درباره اینکه آیا قرار است نهادهای تحقیقاتی ذیل وزارت جهادکشاورزی که تا پیش از این برای تهیه گزارش‌های درخواستی دبیرخانه کنوانسیون تنوع زیستی همکاری می‌کردند درون سازمان ادغام شوند یا نه؟ گفت: نهادهای تحقیقاتی ارزشمندی در این وزارتخانه برای حفاظت از تنوع زیستی مثل باغ گیاه‌شناسی، مؤسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی، مؤسسه تحقیقات آب و خاک و... فعالیت می‌کنند. با توجه به توان مطالعاتی این نهادها، رویکرد سازمان، تداوم همکاری با آنهاست. رسیدن به اهداف کنوانسیون تنوع زیستی فقط با مشارکت همه ذی‌نفعان مقدور است.

حمیدرضا میرزاده با بیان اینکه ۱۰مرجعیت تخصصی ذیل کنوانسیون وجود دارد که برخی از آنها اساسا مربوط به کشاورزی است و محققان آنها گزارش‌های مربوطه را تهیه خواهند کرد، افزود: افراد متخصص دانشگاهی خارج از ۲دستگاه نیز این امکان را دارند که مرجعیت را بر عهده بگیرند. سیاست سازمان حفاظت محیط‌زیست، همکاری با همه دستگاه‌هاست. با توجه به ماهیت اصلی سازمان که حفاظت از تنوع زیستی است، نقش یک هماهنگ‌کننده را ایفا خواهد کرد.

او با اشاره به اینکه کنوانسیون تنوع زیستی یک «رهنمون» برای کشورهاست در مورد تأثیر تغییر مرجعیت گفت: کنوانسیون یک سند بالادستی بین‌المللی در حفاظت از تنوع زیستی است و صرفا کلیات را در اختیار کشورها می‌گذارد؛ جزئیات و برنامه عمل هر کشوری به تصمیمات داخلی کشورها بستگی دارد. وقتی سازمان مرجعیت را بر عهده داشته باشد، رهنمون‌ها تا اجرا فاصله کوتاه‌تری خواهند داشت؛ چون مسئول اصلی حفاظت از تنوع زیستی سازمان حفاظت محیط‌زیست است و تخصصی‌ترین دیدگاه‌ها در بخش دولتی در مورد نحوه حفاظت، از این سازمان به‌دست می‌آید.

تصویب آیین‌نامه اجرایی تأسیسات ترکیبی گردشگری با هدف تسهیل سرمایه‌گذاری

علی‌اصغر شالبافیان، رئیس مرکز سرمایه‌گذاری و امور اقتصادی وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی: در راستای تحقق احکام قانون برنامه هفتم پیشرفت کشور و با هدف تسهیل در فرایند سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های گردشگری، هیأت دولت آیین‌نامه اجرایی تأسیسات ترکیبی گردشگری را تصویب کرد.

مقاوم‌سازی ۲/۹ میلیون واحد مسکونی در روستاها

حجت‌الاسلام حسین روحانی‌نژاد، رئیس شورای مرکزی بنیاد مسکن انقلاب اسلامی: برای افق ۱۰ساله جشن پایان مقاوم‌سازی واحدهای مسکونی روستایی و شهرهای زیر ۲۵هزار نفر برنامه‌ریزی شده است. تاکنون ۲.۹ میلیون واحد مسکونی نوسازی و مقاوم‌سازی شده است.

عکس: همشهری/ محمود آهنگرنژاد

نام استان مرزی کرمانشاه به جز بیکاری با ۳موضوع کولبری، بازارچه‌های مرزی و پیاده‌روی اربعین هم گره خورده است؛ مواردی که می‌تواند با نگاه اقتصادی و سازوکار صحیح، نبض اقتصاد و اشتغال را در استان فعال کند

خروج کرمانشاه از بن‌بست بیکاری

سفر رئیس‌جمهور به کرمانشاه و تأمین اعتبار طرح‌ها، این استان را از بن‌بست بیکاری خارج می‌کند

گزارش | **راحله عبدالحسینی**، روزنامه‌نگار

«کرمانشاه، دروازه زیارت و تجارت» شعار انتخاب شده برای سفر ۲روزه مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور به کرمانشاه، مختصر و مفید بر ظرفیت‌های فرهنگی و اقتصادی این استان مرزی تأکید دارد. در این سفر ۱۲تفاهمنامه اقتصادی و سرمایه‌گذاری به ارزش بیش از ۱۰۰هزار میلیارد تومان در حوزه‌های گردشگری، کشاورزی، صنعت، تجارت و اقتصاد آماده امضا شده که قرار است کرمانشاه را از بن‌بست بیکاری خارج کند. حمیدرضا خانپور، معاون اقتصادی استاندار کرمانشاه به همشهری می‌گوید که علاوه بر این، ۴پروژه با سرمایه‌گذاری بیش از ۷هزار میلیارد تومان هم در این سفر افتتاح و سبب اشتغال‌زایی مستقیم ۶۰۰نفر می‌شود.

اشتغال‌زایی؛ اولویت کرمانشاه

نگاهی به آمار بیکاری در استان ۲میلیون نفری کرمانشاه نشان می‌دهد همواره جزو استان‌های صدرنشین جدول بیکاری بوده‌است. گزارش مرکز آمار از تحولات بازار کار در زمستان ۱۴۰۳ نشان می‌دهد کرمانشاه بیشترین نرخ بیکاری را در میان استان‌ها داشته و از این نظر جای سیستان و بلوچستان را گرفته است.

براساس این آمار، میانگین نرخ بیکاری در زمستان ۱۴۰۳ در کشور ۷,۸درصد و برای کرمانشاه ۱۵,۲درصد، یعنی ۷,۴واحد درصد بالاتر از میانگین کشوری اعلام شد. با این اوصاف، مهم‌ترین درخواست کرمانشاهی‌ها رفع بیکاری است. آیا سفر رئیس‌جمهور به کرمانشاه می‌تواند گره کور بیکاری در کرمانشاه را باز کند؟

معاون اقتصادی استاندار کرمانشاه و مسئول برگزاری بخش اقتصادی سفرهای رئیس‌جمهوری به استان در پاسخ این پرسش به همشهری می‌گوید: «متأسفانه کرمانشاه از لحاظ بیکاری جزو استان‌های اول کشور است، اما این نوید را بدهم که با افتتاح ۴پروژه مهم استان شامل بیو ایمپلنت، بیو اتانول (سوخت سبز)، طرح بزرگ باغ سایبان و نیروگاه سرپل ذهاب با سرمایه‌گذاری بیش از ۷هزار میلیارد تومان برای ۶۰۰نفر به‌طور مستقیم اشتغال‌زایی می‌شود.»

حمیدرضا خانپور در ادامه به یکی دیگر از دستاوردهای سفر رئیس‌جمهور اشاره می‌کند و می‌گوید: «یکی دیگر از بحث‌هایی که به رفع بیکاری در استان کمک می‌کند، تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام است. ۲هزار طرح با پیشرفت فیزیکی ۱۰تا ۸۰درصد در استان داریم که اطلاعات آنها در اختیار نظام بانکی قرار گرفته و هماهنگی‌های لازم برای تامین تسهیلات انجام شده تا وارد فاز بهره‌برداری شوند. ۲هزار طرح در بخش‌های صنعت، خدمات، کشاورزی، شیلات، میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری است که با تامین اعتبار آنها در سفر رئیس‌جمهور، به چرخه تولید بازخواهند گشت.» خانپور درباره اشتغال پایدار نیز می‌گوید: «بیش از ۱۰۰فرصت سرمایه‌گذاری وابسته به دولت نیز در قالب سفر رئیس‌جمهور به استان به سرمایه‌گذاران معرفی شده که زمینه‌ساز اشتغال پایدار می‌شود. با اجرای این طرح‌ها تا سال ۱۴۰۷ نرخ بیکاری استان به سطح میانگین کشوری نزدیک خواهد شد.»

جان گرفتن واحدهای تولیدی

احیای واحدهای تولیدی راکد در کرمانشاه هنوز تمام و کمال انجام نشده و به‌گفته معاون اقتصادی استاندار کرمانشاه، تعداد ۸۸واحد تولیدی راکد در استان موجود است. حمیدرضا خانپور در توضیح بیشتر می‌گوید: «علاوه بر واحدهای تولیدی راکد، ۱۵۴واحد تولیدی در استان وجود دارد که با ظرفیت کمتر از ۵۰درصد فعال است و باید با ظرفیت کامل فعال شوند. برخی از واحدهای تولیدی استان در تملک برخی از دستگاه‌ها مثل صندوق تامین اجتماعی یا صندوق بازنشستگی کشوری و... است که هیچ اقدامی برای تولید صورت نگرفته و عقیم مانده است. در سفر رئیس‌جمهوری به استان و حضور وزرا همراه ایشان، برنامه‌ریزی برای بازگشت به چرخه تولید این واحدها نیز انجام می‌شود.» موتور محرکه اشتغال‌زایی در کرمانشاه با توسعه فعالیت‌های زیربنایی روشن می‌شود؛ موضوعی که از دیدگاه معاون اقتصادی کرمانشاه در گرو توسعه شهرک‌های صنعتی است. حمیدرضا خانپور می‌گوید: «توسعه شهرک صنعتی زاگرس در کرمانشاه به‌عنوان قلب تپنده اقتصادی استان و بزرگ‌ترین شهرک صنعتی غرب کشور، می‌تواند طرح‌های جدید را به استان بیاورد؛ درحالی که هنوز برخی از طرح‌های تکمیل شهرک صنعتی زاگرس نیمه‌تمام مانده‌است.»

تربیت نیروی متخصص

«آمار بیکاری بالایی داریم، ولی زمانی که به نیروی متخصص، ماهر، توانمند، کاربلد و آچار به‌دست برای واحدهای صنعتی تولیدی نیاز داریم، هیچ نیرویی نداریم.» حمیدرضا خانپور، معاون اقتصادی استاندار کرمانشاه درباره فقر نیروی انسانی ماهر، متخصص و کارآمد در استان اینطور می‌گوید و ادامه می‌دهد: «برای رفع این مسئله و به حرکت درآمدن چرخ اقتصاد در واحدهایی که به نیروهای متخصص نیاز دارند، با یکی از بانک‌ها مذاکره کردیم تا ۲مجتمع آموزشی دارالفنون ساخته شود و تجهیزات فنی و امکانات مهارتی با همکاری سازمان آموزش فنی‌وحرفه‌ای در استان به‌روز شود. با امکاناتی که به‌روز نباشد، نمی‌توانیم برای فردای جامعه تصمیم‌گیری کنیم. نیروی ماهر حتما بیکار نمی‌ماند.»

مکث

مهم‌ترین درخواست معاون اقتصادی استاندار کرمانشاه از رئیس‌جمهور

در بین تامین اعتبار برای تکمیل طرح‌ها و احیای واحدهای تولیدی، معاون اقتصادی استاندار کرمانشاه مهم‌ترین درخواست از رئیس‌جمهور را تکمیل سند توسعه نفت، گاز و پتروشیمی استان عنوان می‌کند. حمیدرضا خانپور می‌گوید: «سند توسعه نفت، گاز و پتروشیمی استان توسط وزارت نفت، تصویب و ابلاغ شده، اما هنوز تکمیل نشده است. بحث تکمیل سند توسعه نفت، گاز و پتروشیمی استان مهم‌ترین درخواست ما از رئیس‌جمهور است که امیدواریم با دستور ایشان مابقی موارد تکمیل سند احصا شود و به‌دنبال آن چشم‌انداز روشنی در پویایی اقتصادی استان و اشتغال‌زایی داشته‌باشیم.»

کولبری در مسیر قانونی

نام استان مرزی کرمانشاه به جز بیکاری با ۳موضوع کولبری، بازارچه‌های مرزی و پیاده‌روی اربعین هم گره خورده است؛ مواردی که می‌تواند با نگاه اقتصادی و سازوکار صحیح، نبض اقتصاد و اشتغال را در استان فعال کند. معاون اقتصادی استاندار کرمانشاه در این‌باره می‌گوید: «امیدواریم در سفر رئیس‌جمهوری، ساماندهی کولبران در مسیرهای قانونی و تصویب قانون برای فعالیت کولبران عملیاتی و با دستور رئیس‌جمهوری، مبادی گمرکات استان برای فعالیت کولبران اعلام شود.»

حمیدرضا خانپور با اشاره به تعیین هیأت‌مدیره منطقه آزاد تجاری صنعتی قصر شیرین در اسفند ۱۴۰۳، این منطقه را محلی برای سرمایه‌گذاران کشور می‌داند و ادامه می‌دهد: «در شهرک‌های صنعتی استان از ۷ تا ۱۳ سال و در منطقه آزاد تجاری صنعتی قصرشیرین ۲۰ سال معافیت مالیاتی داریم که به‌معنای زمینه‌سازی برای جذب سرمایه‌گذار است. توسعه تجارت مرزی از دیرباز در کرمانشاه مطرح بوده؛ موضوعی که می‌تواند برای اشتغال جوانان کرمانشاه نویدبخش باشد. اینجاست که می‌توانیم کرمانشاه را بهشت سرمایه‌گذاری بنامیم. ناگفته نماند که کرمانشاه دروازه عتبات‌عالیات و مسیر جاده ابریشم هم بوده‌است.»

طرح‌هایی که به‌دست رئیس‌جمهور در کرمانشاه افتتاح می‌شود

بایو ایمپلنت
شهرستان
کرمانشاه
اشتغال مستقیم
۱۰۰ نفر
کاربری
پزشکی و درمانی

بایو اتانول
شهرستان
کرمانشاه
اشتغال مستقیم
۲۱۰ نفر
کاربری
سوخت و خوراک دام

باغ سایبان
شهرستان
کرمانشاه
اشتغال مستقیم
۶۰ نفر
کاربری
کشاورزی

نیروگاه برق
شهرستان
سرپل ذهاب
اشتغال مستقیم
۲۳۰ نفر
کاربری
شبکه برق

کوتاه‌تر از گزارش | **مجید جباری**، روزنامه‌نگار

شوره‌زار در هورالعظیم

احیای تالاب بین‌المللی هورالعظیم نیازمند اجرای راهکارهای دقیق و چندوجهی است

در دل خاک‌تفتیده و داغ خوزستان، جایی که نسیم، دیگر بوی آب نمی‌دهد، هورالعظیم نفس‌های آخر را می‌کشد. تالاب پهناوری که در گذشته نه چندان دور منبع زندگی، صیادی و کشاورزی برای هزاران نفر از مردم محلی بود، امروز کانون توفان‌های گردوغبار، آتش‌سوزی‌های بی‌امان و زمین‌های خشک و ترک‌خورده شده است.

مهاجرت از هور

به بهانه ساخت مستندی از سوی مهدی افشارنیک درباره بحران‌های زیست‌محیطی هورالعظیم، این پهنه آبی بار دیگر در کانون توجه قرار گرفته است. هورالعظیم؛ تالاب مرزی میان ایران و عراق که در گذشته با پهنه‌ای از آب و نیزار، بستر زیست هزاران پرنده مهاجر و منبع ارتزاق مردم محلی بود، حالا در آستانه مرگ قرار دارد. تشدید روند خشکسالی، سدسازی‌های بی‌رویه در بالادست دجله‌و فرات، فعالیت‌های نفتی در قلب این زیست‌بوم و بی‌توجهی به حقابه زیست‌محیطی، هور را به کانون بحران تبدیل کرده و معیشت مردم محلی را با بحران مواجه کرده است.

در روستاهای اطراف هور، سال‌هاست بسیاری از صیادان تورهایشان را جمع کرده‌اند. زنان و مردان بومی از زمین‌هایی می‌گویند که دیگر سبز نمی‌شود. مهاجرت، شتاب گرفته و بسیاری از مردم محلی برای تامین هزینه‌های زندگی مجبورند به دیگر شهرها کوچ کنند.

معیشت‌مان از میان رفت

«سید» یکی از ساکنان شهر رفیع در نزدیکی تالاب هورالعظیم است. او که نمی‌خواهد نامش ذکر شود به خشکیدن بخش‌های بزرگی از هورالعظیم اشاره می‌کند و به همشهری می‌گوید: «رودخانه کم آب شده و آبی به هور نمی‌رسد. آب هور بعضی وقت‌ها شبیه دوغ، سفید و کف‌دار می‌شود. حتی در نهرهای محلی و روستایی هم آبی نیست. زمین‌ها زهکشی نشده و شوره بسته‌اند. تا همین ۱۰ سال پیش، زندگی‌ام با قایق و تور می‌گذشت. صبح‌ها با طلوع آفتاب به هور می‌رفتم، ماهی می‌گرفتم و با فروش آن، خرج خانه را درمی‌آوردم. اما حالا قسمت‌های بزرگی از هور خشک شده، ماهی‌ها کمتر شده و قایق‌هایمان بی‌استفاده مانده است. تا چند سال پیش، زندگی با همین زمین خشک ولی زنده می‌چرخید. خرما داشتیم، حتی چند تا مرغ و بز نگه می‌داشتیم. بچه‌ها کنار نهر بازی می‌کردند. الان اما نهرها خشک شده، زمین‌ها شور شده و خیلی از روزهای سال از باران خبری نیست. با کوچکترین باد، خاک گلویمان را پر می‌کند. خیلی از کشاورزان و دامدارها و حتی صیادان ماهی به شهرهای دیگر مهاجرت کرده‌اند و بعضی دیگر مجبورند برای تامین خرج زندگی به بندرعباس و بندرامام بروند و کار کنند. برق هم که مدام قطع می‌شود، آب شرب خیلی وقت‌ها کدر است. سال‌هاست زندگی مردم محلی رنگ و بوی قبل را ندارد.»

پیامدهای مرگ هور، فراتر از مرزهای خوزستان

کارشناسان محیط‌زیست درباره شرایط وخیم این زیست‌بوم ارزشمند جنوب ایران هشدار می‌دهند و بر این باورند که پیامدهای خاموش شدن قلب تپنده هورالعظیم فراتر از مرزهای خوزستان است. هورالعظیم فقط یک قربانی دیگر از تغییرات اقلیم و خشکسالی نیست؛ هشداری برای تمام منطقه است و بازنگری در مدیریت منابع آب و بازگشت زندگی به مردمی است که قرن‌هاست معیشت‌شان به هور گره خورده است. علی ارواحی، کارشناس مدیریت تالاب‌ها در گفت‌وگو با همشهری، احیای تالاب بین‌المللی هورالعظیم را نیازمند اجرای راهکارهای دقیق و چند وجهی می‌داند و می‌گوید: «احیای تالاب بین‌المللی هورالعظیم نیازمند اجرای راهکارهای دقیق و چند وجهی است. تأمین حقابه زیست‌محیطی از رودخانه‌های بالادست به‌ویژه کرخه، تغییر الگوی مدیریت منابع آب، جلوگیری از انحراف آب به سمت صنایع و کشت‌های پرمصرف، توقف یا کاهش حفاری‌های نفتی در قلب تالاب و الزام بخش‌های مختلف و پروژه‌های توسعه‌ای به رعایت ضوابط زیست‌محیطی از جمله راهکارهایی است که می‌تواند این زیست‌بوم ارزشمند جنوب ایران را احیا کند. ضمن اینکه احیای پوشش گیاهی، کاشت گونه‌های بومی و آموزش و مشارکت جوامع محلی و حمایت از معیشت‌های سازگار با منابع تالاب از دیگر راهکارهای احیای هورالعظیم است. با این حال اما دیپلماسی محیط‌زیستی و انجام گفت‌وگوها با کشورهای همسایه از جمله ترکیه برای مدیریت منصفانه آب و همچنین عراق برای همکاری و مشارکت در مدیریت این تالاب مرزی، نقش کلیدی در زنده کردن این زیست‌بوم ارزشمند دارد.»